

RÁDIOTELEX

MAGYAR
FELSZÓLALÁS
AZ ENSZ-BEN

A New York-i ENSZ-szék-házban a Vietnami Szocialista Köztársaság újjáépítése ügyében összehívott nemzetközi értekezleten felszólt Halász András, az állam-dó magyar ENSZ-képviselő helyettese. Emlékeztetett rá, hogy a magyar küldöttség aktívan támogatta a közgyűlés őszi ülészakán egyhangúlag elfogadott határozatot, amely felkéri a tagállamokat és a nemzetközi intézményeket: nyújtsanak segítséget Vietnammal az újjáépítésben.

WILLY BRANDT
PÉNTEKI
PROGRAMJA

Willy Brandt, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke és kísérete pénteken a budapesti Történeti Múzeumba látogatott. A vendégeket Horváth Miklós főigazgató fogadta, s kalauzolta a múzeumban. Willy Brandt érdeklődéssel szemlélte a középkori királyi palotát, valamint az elmúlt néhány esztendőben feltárt XIV-XV. századi gótikus szobrokat. Ezt követően Willy Brandt és kísérete látogatott az országgyűlés tavaszi ülészakára. A vendégeket Apró Antal, az országgyűlés elnöke köszöntötte. A Német Szociáldemokrata Párt elnöke délután többnapos pihenésre Veszprém megyébe utazott, ahol több város nevezetességeivel ismerkedik.

10 MILLIÁRDDAL
TÖBB

Carter amerikai elnök a kongresszus elé terjesztette a fegyverzetellenőrzési és lezserelési hivatal 1977. évi jelentését. A Carter-kormányzat a választás előtti ígéreteivel ellentétben csaknem 10 milliárd dollárral növelte a katonai kiadásokat.

JUGOSZLAV-
CSEHSZLOVÁK
TÁRGYALÁSOK

A belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozó igazolta annak szükségességét, hogy határozottan folytassák a helsinki konferencián megkezdett folyamatot, s következetesen és maradéktalanul alkalmazzák a helsinki záróokmány elveit — állapítja meg a Milos Minics jugoszláv és Bohuslav Chnoupek csehszlovák külügyminiszter tárgyalásairól kiadott közös közlemény.

SEKÉR GYULA
HAZÁÉRKEZETT

Szekér Gyula a Minisztertanács elnökhelyettese pénteken hazaérkezett Moszkvából. Fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Keszér Jánosné könyvüpi miniszter. Ott volt Nyikolaj Oszipov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa.

MAGYAR-VIETNAMEI
MUNKATERV

Hanoiban tegnap Köpeczi Béla akadémikus, az MTA főtárhelyettese, és Vu Khieu, a vietnami társadalomtudományi bizottság elnöke aláírta az 1978-80-as évekre szóló magyar-vietnami tudományos együttműködési munkatervet.

MAGYAR-
CSEHSZLOVÁK
PV-AKCIÓ

1978. március 20-24. között — az éves kiképzési tervnek megfelelően — tartották meg a Mosonmagyaróvár járási polgári védelmi bemutató gyakorlatát. A gyakorlaton a Csehszlovák Szocialista Köztársaság és a Magyar Népköztársaság Polgári Védelmi szervén az együttműködési tervben meghatározott kölcsönös segítségnyújtási feladatokat hajtották végre.

A nagyüzemek államosításának
harmincadik évfordulójára

2. A dolgozók áldozatvállalása nem volt hiábavaló; rövid idő alatt élet sarjadt a romokon. Az, hogy tisztában voltak munkájuk céljával és jelentőségével, azt néhány idézett dokumentum is jól tükrözi; az MKP Szegedi Csoportja által megjelentetett Szegedi Népakarat — amelyből 1944. október 17. és 25. között kilenc szám jelent meg — erről így írt: „A romokból, a pusztulásból a nép valamennyi rétege összefogásából új Magyarországot akarunk és fogunk felépíteni... Új és szociális Magyarország épül majd fel, a régi rendszer kártyavárként összeomlott tákolmánya helyén.” A hazai Fészfőnök és Szövetség üzem bizottságának elnöke egy alkalommal arról szólt, hogy a termelés megindításában mutatkozó hallatlan nehézségek leküzdéséhez mi adott erőt a munkásnak, ugyan-csak e reményeket emelte ki: „Akkor, amikor a romok alól kikapartuk gépeinket, amikor fagyos kezekkel tisztogattuk azokat, meg voltunk győződve, hogy ezek a gépek, ha mozgásba jönnek egy új világban, az egész magyar nép érdekében fognak működni. Soha nem látott lelkesedéssel fogtunk a munkához. A kezdeti nehézségeket leküzdve elindítottuk üzemünket. Az indulás volt csupán nehéz. Ehhez kellett erőt gyűjtenünk. De bennünk volt hit és volt erő, mert tudtuk, hogy magunknak építünk.” Vagy érdemes ebben az összefüggésben is utalni a Szegedi Kenderonőgyár példájára, amikor az üzem tanács 1945. februárjában a jelentkező tulajdonosoknak átadta a gyárat, a vállalat munkásainak legnagyobb érdemét szintén a termelés megindításában jelölte meg: „A felszabadulás első napjaiban üzembe helyezték a vállalat dolgozóit a gyárat. A gyár vezetését a helyi hatóságokkal egyetértésben az üzem munkásai által megválasztott és a szegedi szakszervezeti tanács által jóváhagyott üzem tanácsra bízta. Az üzem tanács a gyár minden vagyonával hűsége, a közösség érdekeinek megfelelően gazdálkodott: kegyelmet adott a gyár dolgozóinak és árut termelt. A gyár dolgozói és üzem tanácsa az értékek megmenntésével és a termelés megindításával a magyar demokrácia ügyét szolgálták.”

Az MKP programjavaslata, amely az 1944. december elejére megszerveződött Magyar Nemzeti Függetlenségi Front programja is lett, nem tartalmazta a töke elleni radikális támadás megindítását. Az akkori helyzetnek megfelelően a széles nemzeti összefogás lehetővé tette, az ország újjáépítésének meggyorsítása céljából a magánkezdemenyezés és a magántulajdon elismerését vallotta. Ez persze korántsem jelentette a töke korlátlan működésének lehetővé tételét. Már a program is tartalmazott jelentős államosítási követelményeket és nem utolsósorban a töke feletti állami ellenőrzés kiépítésének szükségességét. Ez egészült ki az üzem bizottságok rendszerének kiépítése és tevékenysége nyomán a töke feletti radikális munkásellenőrzéssel. Az így kialakult sajátos helyzet a töke elleni küzdelemben a népi demokratikus fejlődésben sajátos gazdasáspolitikai alkalmazását tette lehetővé és szükségessé. A népi demokrácia erőinek fontos pozíciói lehetővé tették a töke elleni fokozatos támadás, a

tőkes tulajdon fokozatos felszámolását. Ez az ún. államkapitalista út és az ennek megfelelő gazdasáspolitikai felelt meg a népi demokratikus forradalom bekész útön való fejlődésének, majd győzelmének.

A jelzett sajátos gazdasáspolitikát nem rögtön érte meg és fogadta el a munkásság. Ebben több tényező is közrejátszott; a döntően öntevékenyen létrejött üzem bizottságok értehetően nem egységesen határozták meg feladataikat, alakították ki hatáskörüket, a dolgozók egy része úgy értékelte a felszabadulás nyomán kialakult helyzetet, hogy elérkezett a második tanácsköztársaság megteremtésének ideje, a vezetés nélkül maradt üzemek dolgozói magától értetődően tartották, hogy az általuk fizetés és minden ellenszolgáltatás nélkül helyreállított üzemek nem képezhetnek többé tőkes magántulajdont. A dolgozók többsége ugyan (különösen a párt felvilágosító munkája eredményeként) nem tagadta közvetlenül a magántulajdont, de azt kezdetől radikálisan korlátozta. Ennek igazolására szintén idézzünk néhány dokumentumot; a Pest-szentlőrinci ipartelepek gyár dolgozói a termelés zavartalan biztosítása érdekében követelték már 1945. áprilisában a gyár államosítását: „A Pest-szentlőrinci Ipartelepek Rt. mint a magyar általános hitelbank tulajdonát képező gyár a hitelbank keretében és vezetésével mellett nem tud a demokratikus Magyarország felépítéséhez kellően hozzájárulni, mert feltehető, hogy a további együttműködés (az ÜB és az igazgatóság között) állandó sürölődéssel jár, ami akadályozza a gyártól elvárható teljes kapacitás kifejlődését. Ezért szükségesnek tartjuk, sőt követeljük a gyár rövid útön való államosítását, miáltal megoldódnak azok a vitás kérdések, melyek jelenleg is hátráltatják a komoly építőmunkát.” Az Özdí Vas- és Acél-

gyár dolgozói hasonló indokkal sürgették az államosítást: „A jelenlegi gyárvezetőség többszöri kérelmünkre sem tud eleget tenni a gyár üzemből tartásának a biztosítására... Nem használja ki a múltbeli üzleti összeköttetéseit, nyersanyag beszerzésére. A munkásság szorgalmával teljesen üzemképesre helyreállított Magyarország legnagyobb vasgyára áll.” A szegedi vállalatok üzem tanácsai hatáskörük kialakításánál formailag elismerik ugyan, hogy „az üzem tanács nem tulajdonosa, csak vezetője a vállalatnak, s mint ilyen felelősségteljesen vezeti és intézi a vállalat üzem életének minden megnyilvánulását ide nem értve a vállalat tulajdonjogi viszonyát, mely fölött az állam vagy a város illetékes szerveinek van jog dönteni”, de mint az idézetből kitűnik, a gyakorlatban a vállalatok vezetésére, irányítására tartottak igényt. A Kábelgyár Rt. üzem bizottsága hatáskörének meghatározásánál ugyancsak nyomatékosan hangsúlyozta: „A gyárat az üzem tanács fogja vezetni és viták ezentúl nem lehetnek, mert az üzem tanács szava dönt... A gyár, azoké, akik benne becsületes és szorgalmas munkát végeznek.” A Magyar Fogaskerékgár dolgozói sérelmesnek és igazságtalannak tartották, a helyreállított vállalat viszszaadását magántulajdonba: „A gazdasági élet verkerítését az üzem munkások indították el. Míg a háború hasznélvezői kényelmes óvóhelyeken, megfelelő tartalék élelmiszer birtokában jobb időkre vártak. Általánosnak volt mondható a munkásság ama véleménye, hogy az üzemek csak azoké lehet, akik azt megmenntették, és áldozatos munkával helyreállították. Vélekedésük szerint a termelés fokozása is csak azért lehetséges, mert most mindenki saját magának dolgozik.”

Rácz János
(Folytatjuk.)

Grúz
leánykórus
Szegeden

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1-es számú gyakorló általános iskolája Bartók gyermekkórusának vendégeként Magyarországra érkezett a Tbiliszi Köztársasági Központi Zeneiskola Leánykórusa. A két kórus tagjai a múlt év szeptemberében barátkoztak össze, amikor hazájuk képviseletében Csehszlovákiában részt vettek egy nemzetközi fesztiválon.

A grúz leánykórus hétfőtől március 30-ig tartózkodik Szegeden. Március 29-én, szerdán este 6 órakor nagy-szabású hangversenyt rendeznek a Tisza Szálló nagytermében, ahol a Tbiliszből érkezett lányok és a vendéglátó Bartók gyermekkórus mellett fellép a Finnországból érkező Espoo-i Politech Kórus is. A grúz lányok itt tartózkodásuk során ellátogatnak Hódmezővásárhelyre és megismerkednek Szeged nevezetességeivel is.

A kubai nagykövet
látogatása a megyei
pártbizottságon

Kétnapos látogatáson Szegeden tartózkodott José Antonio Tabares del Real, a Kubai Köztársaság budapesti nagykövete és felesége. A megyei pártbizottság titkára fogadta.

A társadalmi munka
eredményei

Tegnap, pénteken Szegeden a városi tanácsházán ülést tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága társadalmi munkát szervező szakbizottsága. A résztvevőket Prágai Tibor tanácselnök-helyettes, a szakbizottság elnöke köszöntötte, majd megvitatott és elfogadta Szeged idei társadalmi munkatervét, valamint az elmúlt évi eredményeiről szóló jelentést. Az írásos anyaghoz Szalma Gézané (SZMT), Szabó András (Hazafias Népfront városi bizottsága), dr. Kocsis Ilona (Vöröskereszt városi bizottsága), Vincze János (városi pártbizottság) főbizottsága. A résztvevők között szóbeli kiegészítőt. A társadalmi munkát szervező szakbizottság jól látta el feladatát, sikerült mozgósítani a városlakók többségét. Tavaly 50,6 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a szegediek, 4,6 millió forinttal többet, mint 1976-ban.

Ifjúsági Nívódíj
a Münnich Ferenc brigádnak

Az Állami Ifjúsági Bizottság Ifjúsági Nívódíjjal tüntette ki az OKGT Nagyfaludi Kutató- és Feltáró Üzeme szegedi üzemegységének Münnich Ferenc brigádját. Az ifjúsáspolitikai feladatok kiváló megoldásáért, a fiatalok szocialista neveléséért adományozott rangos kitüntetést Csontos Szabolcs brigádvezető tegnap, pénteken vette át a Parlamentben.

A 38 tagú nehéz fizikai munkát végző közösségben idős és fiatal egyaránt tanul: mindenkinek legalább két szakmája van. Tudásukat jól kamatoztatják a termelőmunkában; az elmúlt években több millió forintot megtakarítottak és újításokkal és importanyagokkal való helyettesítésével. A brigádön belül 16 fős KISZ-alapszervezet tevékenykedik, amely sokat vállal a társadalmi munkák megszervezéséből is. Hosszú ideje támogatja a közösség a Madách utcai általános iskolát és a Radnóti Miklós Gimnáziumot. Petőfitelepen — más vállalatokkal együtt — játszótérrel létesítettek.

Az Ifjúsági Nívódíjjal együtt 15 ezer forint jutalmat is kaptak a szegedi közalkutatók. Közös ügy döntött, hogy a pénzt be-fizetik a VIT-alapra.

Kisdobosok
kulturális szemléje

Huszonhat szegedi úttörőcsapat legügyesebb kisdobosainak részvételével a napokban zajlott le a szegedi

kisdobosok kulturális seregszemléje. A gyermekszínjáték kategóriában megosztott első helyezést ért el a Dózsa György általános iskola és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 2-es számú gyakorló általános iskolájának csoportja. A népi játékok bemutatók közül a tápéi általános iskolások bizonyultak legügyesebbnek.

A kamaragöygyűttesek közül a legjobbak: a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1-es számú gyakorló általános iskolájának, a Mező Imre általános iskolának, valamint a Gagarin általános iskolának kórusai. A zenekarok közül a dorozsmai furulyagöygyűttes és az algyői citerascsoport került az élre. Az énekes szolisták versenyében a sorrend: Róza Ibolya (dorozsmai 2-es számú általános iskola), Horváth Anikó (Béke utcai általános iskola), Széll Andrea (Móricz Zsigmond általános iskola) és Terhes Katalin (tápéi általános iskola). A hangszeres szolisták legjobbjai: Medve Kornélia (tarjáni 1-es számú általános iskola), Atlasz György (dorozsmai 2-es számú általános iskola), Kóthencz Zita (Mező Imre általános iskola), Szil Beáta (Béke utcai általános iskola) és Cseré Edina (Rókusi általános iskola).

A legszebben szavaló kisdobos Benczúr Imre (tápéi általános iskola), a legügyesebb mesemondó Komlósi Annamária (Dózsa György általános iskola), az irodalmi színpadok közül pedig a Róza Ferenc sugáru kisdobosok csoportja diadalmaskodott.

Fiatal szőlőtermesztők
versenye

A napokban rendezték meg a Szegedi Állami Gazdaság KISZ-bizottsága, a KISZ szegedi járási bizottsága, a megyei KISZ-bizottság és a területi téesszövetség összefogásával az ifjú szőlőtermesztők szakmai és politikai versenyét. A helyi versenyek győztesei, összesen tizenegyen adtak számot az Ártótha'ni Állami Gazdaság központjában elméleti és gyakorlati felkészültségükről. A vetélkedő első és második helyezette — Oláh Lajos (Hódmezővásárhely, Marx Károly Tsz) és Németh István (Szegedi Állami Gazdaság) — ötnapos erdélyi körutazáson vehet részt. A verseny harmadik helyezette, Csécsi Ferenc (Szegedi Állami Gazdaság), 1200 forintot ajándékutalványt nyert.